

STÖTANDE AVLYSSNING Thomas Bodström och EU vill ge polisen ökade möjligheter att avlyssna telefoner och internet. Det innebär att vi får en helt ny typ av samhälle. Inte bara Säpo utan även amerikanska CIA kan släppas in i våra sovrum, hävdar **Lars O Lindberg**, tidigare vd i data- och telekombranschen.

Säpo och CIA i sovrummet

Polisen ska i preventivt syfte få avlyssna privata bostäder, telefoner, datatrafik, göra postkontroll och husrannsakan, enligt justitieminister Thomas Bodströms nyligen lanserade lagförslag.
Genom att den nya lagen kan kombineras med andra förslag, som gäller avlyssning via försvarets signalspaning och datainsamling vid vägtullarna, får polisen dramatiskt utökade möjligheter att avlyssna sovrum, telefoner och internet samt kontrollera oskyldiga människors rörelser.

Detta ska få ske i preventivt syfte, utan att något brott har begåtts. Vanliga svenskar som är, eller råkar ha kontakt med, någon som polisen fattat intresse för ska kunna avlyssnas i samma syfte.

Överskottsinformationen från sådan övervakning kan lämnas till andra myndigheter. Vissa spärrar utlovas, men de är luddigt utformade och kan lätt modifieras.
När det nya systemet är igång kan på sikt både bärplockning och svartstädning förvandlas till överskott som lämnas ut. Och eftersom högre tjänstemän inom polisen är politiskt tillsatta finns det uppenbar risk för läckage även av politiskt känslig information.
Att jämföra planerade relationsdatabaser med de gamla Stasiarkiven är som att jämföra nuvarande svenska register med en samling runstenar. Den som vet vad som kan göras via samkörning av databaser inser också att Bodströms förslag innebär att vi får ett nytt samhälle.

Man kan spekulera i vilket samhällsklimat vi får när ingen längre vågar tala fritt i telefon eller ens i sovrummet. Det är inte bara Mohamed som blir buggad, utan också Johan och Gunilla, som råkat prata med kompisen Mohammed.

Lagförslaget öppnar också för ame-

Ökande möjligheter för avlyssning hotar den personliga integriteten.

FOTO: ANDERS WIKLUND/SCANPIX

rikanska CIA att begära utdrag ur de svenska registren; till och med begära att utpekade svenskers sovrum buggas. Bodström, Säpo, polis, tull, skattemyndighet och CIA.
Än mer skrämmande är att Bodström nyligen vid en debatt i SVT 24 framhöll att de nya metoder som föreslås redan idag tillämpas i praktiken och vad man nu söker är godkännande på ett laglöst område.

Men om polisen arbetar laglöst idag, vad är det då som säger att man inte kommer att överträda också den nya lagen? Gäller inte grundlagen längre?

Det är lätt att misstänka att lagförslaget har kommit till efter påtryckningar från USA efter 11 september. Lika troligt är det att regeringen vill visa handlingskraft inför nästa års val, efter hård kritik av polisens arbete.
Polisen har tappat stinget i den vanliga brottsbekämpningen. När vanliga medborgare drabbas av

inbrott kommer inte längre någon polis. Det är långt mellan polisstationerna. Fingeravtryck är överkurs.
Tyvärr blir det inte färre inbrott med den nya lagen. Det är knappast Stasimetoder som fattas i det här landet utan en länge eftersatt rationalisering och effektivisering av polisens arbete.
En rapport från Riksrevisionen innehåller nedgörande kritik av Rikspolisstyrelsens arbete. En ny doktorsavhandling visar att endast en bråkdel av poliskåren fungerar tillfredsställande och att nyutbildade poliser tappat motivationen inom ett till två år efter examen.
I ett inlägg på SvD Brännpunkt den 4 december redogjorde polischefen Walter Kegö för akut brist på polisiärt samarbete kring Östersjön och inom EU.

Det största problemet sitter sannolikt i högsta polisledningen. Det är nämligen inte särskilt troligt att landets församlade poliskår enbart

består av obildbara latmaskar. Det handlar istället om vänskaps-korruption mellan ledande politiker och polisens högsta tjänstemän.

Även höga polischefer tycks få del av Göran Perssons famösa vaccin mot avsked på grund av inkompetens.

Det vore en skam för rättssamhället Sverige om vi nu väljer att göra avkall på mänsklig integritet och rättsskydd – samtidigt som en stor del av poliskåren är outnyttjad och regeringens utnämningsmonopol har medfört allvarlig brist på kompetenta chefer inom justitiedepartementet, Säpo och Rikspolisstyrelsen.
Dags för en ny kommission?
LARS O LINDBERG
pensionerad vd inom data- och telekombranschen

Mer läsning
Justitieminister Thomas Bodström försvarar förslaget. **Synpunkt sid 27**

INLÄGG |Larm om EU-lagring av data

Regeringen slår in på odemokratisk väg

Nu har också EU-parlamentet sagt ja till förslaget om obligatorisk lagring av uppgifter om e-post och telefontrafik. Förslaget ska härafter formellt godkännas av varje EU-land. Innan dess måste äntligen debatten komma, innan det är för sent.
Vi som är verksamma inom mediebranschen i Sverige måste slå larm när Sveriges regering är den regering i EU-kretsen som vill gå allra längst när det gäller att tillgripa tvångsåtgärder som vi uppfattar som direkta hot mot vår grundlagsstadgade yttrande- och tryckfrihet.

EU:s justitieministrar enades i början av december om de nya reglerna för lagring av data från telefoni-

och internettrafik i 6–24 månader. Det var uppseendeväckande tyst i Sverige efter det att justitieminister Thomas Bodström helhjärtat ställde sig bakom förslaget.
Vi anser att en sådan europeisk databas med registrering av alla medborgares kommunikationer innebär ett allvarligt hot mot den svenska meddelarfriheten och vårt svenska källskydd.
Vi är också djupt oroade över justitieminister Bodströms ja till förslagen om att tillåta hemlig teknisk avlyssning, alltså buggning. Som advokat var Thomas Bodström emot buggning. Som justitieminister går han i bräsch i EU-kretsen för vidgade tvångsmedel.
Vi anser att förslagen om en

it-databas och buggning medför att Sverige äventyrar det svenska grundlagsskyddet för medierna och deras meddelare. Allvarligt är också att den valda vägen för terroristbekämpning innebär att en ny princip får fotfäste i svensk rättsordning.
Som medborgare är du inte längre oskyldig tills annat har bevisats. Du är i stället skyldig tills du har kunnat bevisa din oskuld och det utan att ens få veta vad du är anklagad för.

Vi stödjer naturligtvis samhällets kamp mot terrorismen. Men vi protesterar när regeringen vill ta till åtgärder som medverkar till ett slutet samhälle, med utbyggd övervakning av medborgarna och deras kommunikationer med varandra.

Som verksamma i mediebranschen måste vi uttrycka vår djupa oro över den odemokratiska och rättsosäkra väg som regeringen har valt att slå in på. Vi vill försvara den svenska traditionen med ett öppet samhälle och grundlagsskydd och rättssäkerhet för medborgarna.

AGNETA LINDBLOM HULTHÉN
Journalistförbundet
BARBRO FISCHERSTRÖM
Tidningsutgivarna
STIG FREDRIKSON
Publicistklubben
ÖSTEN JOHANSSON
Sveriges Tidskrifter

Inlägg

Tummad frihet en seger för terrorn

Direktivet om data-lagring, antaget av EU-parlamentet den 14 december, tvingar teleoperatörerna att lagra alla telefonsamtal (fast och mobil), e-post och IP-adresser för polisens behov.
Detta känsliga förslag har tvingats fram efter en ytterst summarisk demokratisk process, tre månader i stället för normalt cirka tre år.
Ärendet borde få medborgarna att reagera kraftigt. Det sker också. Redan har bortåt 60 000 EU-medborgare undertecknat en protestlista och EU-parlamentarikernas e-post dignar under välbefogade protester.

Att tumma på och urholka våra grundläggande fri- och rättigheter vore att ge efter för de terrorister som inget hellre vill än att förstöra våra demokratier.

CHARLOTTE CEDERSCHIÖLD

Europaparlamentariker (m)

SvD.se

Läs en längre version: svd.se/brannpunkt

Slutreplik

Skruvade teorier om hyresnivåer

I en anmälan till EU påstår Fastighetsägarna att kommunerna ger sina bostadsföretag ett otillåtet stöd på tusen kronor per lägenhet och månad.

Nu inser de själva (SvD Brännpunkt 14/12) att de aldrig kan ta ut så groteska hyresökningar om de händelsevis skulle få rätt i kommissionen. Så kan det gå när skruvade teorier krockar med verkligheten. Något ansvarslöst säger Fastighetsägarna att Hyresgästföreningen är garanten för att de inte ska lyckas.

Vinner Fastighetsägarna blir det förhandlingar om hyror på marknadshyresnivå. Och det är väl dit de vill och det är illa nog.

BARBRO ENGMAN
Hyresgästföreningen

SvD.se

Hitta de senaste Brännpunktsartiklarna • svd.se/brannpunkt